

„Slovenske narodne vraže in prazne vere.“ Ta spis je jako zanimiv, kakor že po navadi. Čuditi se moramo, da je ranjki Navratil nabral še toliko gradiva, ko vraže in prazne vere močno ginejo. Ta spis je tudi velike važnosti za vsacega, ki bi se bavil s slovansko mitologijo, ker večina vraž in praznih ver so ostanki iz nekdanjih časov. Vraže so pa tudi velike važnosti za narodopisca, po njih se včasih dajo slediti rodovi, ki so se jezikovno že potujčili.

V drugem spisu „Kamnica-Gams“ dokazuje Janez Majcinger, da ime krajev Gams izvira iz slovanskega. Ti kraji so se prvotno imenovali Kamenica. Iz te besede je nastal Kamnis, potem Gammis in naposled Gams. To pisatelj iz listin dokazuje.

Ravno tako misli pisec, da je tudi beseda Gams slovanskega izvora. Nemški jezikoslovci ne vedo cd kod prihaja ta beseda.

Na tretjem mestu je društveni tajnik E. Lah priobčil jako zanimivo „Domovinsko črtico“. Pisatelj opisuje kranjsko vojvodino, kakeršna je bila 1817. leta. V tem spisu bode vsakdo našel mnogo poučnega, ko je ljudem že malo znano, kako so bile urejene razmere v naši kronovini pred 1848. letom. Iz spisa je razvidno tudi kako se je pomnožilo prebivalstvo od 1817. leta v naši deželi.

Priznanja vreden zanimiv je dr. M. Murka spis. „Narodopisna razstava češko-slovanska v Pragi l. 1895.“ Ker je le malobrojnim Slovencem bilo dano obiskati to razstavo, bodo gotovo mnogi z velikim veseljem segli po tem spisu. Čitali ga bi pa gotovo tudi tisti, ki so razstavo videli, da osveže svoj spomin na njo. Pa tudi zanje prinaša spis zlasti v zgodovinskem oziru dokaj novega.

Spis „Prinos k poznavanju tujih besed v slovenščini“, zanimlje v prvi vrsti samo jezikoslovce. Tudi dr. Karola Glaserja spis o zgvedskih samospelih bode zanimal le bolje učenjake, ki se zanimajo za indijsko slovstvo.

Prof. R. Perušek nam podaja poročilo o slovenski bibliografiji. Društveni tajnik Lah je pa natančno opisal „Matično“ delovanje.

Članov je „Matica“ imela 6 častnih, 278 ustanovnih, 2424 letnih in 24 naročnikov. Skupno torej 2729, 16 več nego prejšnje leto. Vidi se, da za naš prvi literarni zavod ni še tistega zanimanja, katerega zasluđuje.

Prof. Rutar nadaljuje letos svoje obširno delo „Slovenska zemlja“. V letošnjem zvezku začenja se popis Istre in Trsta. Najprej popisuje lego, meje, velikost, slikovitost in značilnost Trsta in Istre; zatem pa naupična izobrazba, zemeljska sestava in gorovje, na to vodovje podnebje in rastlinstvo. Na to je učeni pisatelj začel z opisavanjem prebivalstva. Najprej je naslikal upravo, potem prebivalstvo sploh njega gostost in gibanje. Na to so opisane narodnogospodarske razmere v Istri in Trstu. Knjigi je pridejano več lepih slik. Reči moramo, da je to najlepša knjiga, katero je letos izdala „Matica Slovenska“.

Prof. Štrekelj nadaljuje svoje narodne pesmi. Kakor se kaže, bode zbirka jako popolna.

Profesor Glaser nadaljuje letos svojo zgodovino slovenskega slovstva. V tem zvezku je popisana Bleiweisova doba od 1848. do 1870. leta. Po zgodovinskem pregledu se slika razvitek slovenskega življa v raznih pojavih, ki so uprav odvisni od zgodovinskih dogodkov. Pisatelji so opisani v raznih skupinah po najbolj značilnih osebah in njihovih glasilih. Take osebnosti so Janez Bleiweis in L. Jeran na Kranjskem; njima se pridružujejo pisatelji na Primorskem z Andr. Marušičem na čelu; na severni strani združujeta A. Slomšek duhovnike in Dav. Trstenjak posvetne pisatelje okolo sebe; ti so prvoborniki in predstavljajo prav za prav politično ali — če smemo rabiti ta izraz — vzgojevalno slovstvo. Ti so nadelavali pot pisateljem, ki so samo slovstveniki, in te je zbiral okolo sebe — A. Janežič. Najvažnejši izmed vseh teh pa je Janez Bleiweis; zaradi tega imenujemo to dobo Bleiweisovo. Na zvršetku te dobe pa stoji sam za se pravi Martin Krpan — Fran Levstik.

Vsak čitatelj, ki razsodno in nepristransko čita to knjigo, razvidi, da so pisatelji, vsaj na splošno in debelo stran, opisani v kolikor so odvisni od občne struje duševnega gibanja; o vsakem posamezniku pa dokazovati na drobno, kateri inostranski duševni činitelj je vplival nanj, to je naloga samospisov ali monografij; tudi je na splošno dokazano, kako je ta ali oni slovenski pisatelj odvisen od drugega slovenskega pisatelja. Prva naloga slovstvene zgodovine pa je ta, povedati, kaj so napisali posamezniki, saj še nimamo celotne slike našega duševnega gibanja do najnovejšega časa.

Za tiste, ki se zanimajo za jezikoslovje, je „Matica“ izdala drugi zvezek Knezove knjižice. V njem je Funtkova epična pesem „Smrt“ in pa Govekarjeva realistična povest „Kres“. Ti dve deli se jako različno soditi, zlasti poslednja povest. Reči moramo, da se na obe strani močno pretirava. Mi prepuščamo sodbo o tej knjigi svojim čitateljem. Sami naj neredo sodbo, če nova struja ugaja našemu narodu.

Poučni in zabavni drobiž.

— Jezikov je baje na svetu 335, ako ne štejemo raznih narečij. Ti jeziki dajo se razdeliti v 12 jezikov. Papui imajo dva jezika, Hotentoti štiri, Kafri 25, zamorci 58, avstralijska plemena 19, Malajci in Polinezijci 36, Mongoli 59, severnjak 8, prvotni narodi ameriški 8, Severnoafričani 16, prvotni indijski prebivalci 10, azijskih jezikov je pa 88.

Novice.

Deželni zbor kranjski.

V petnajsti seji dne 5. marca poroča posl. Modic o prošnji okr. cestnega odbora loškega, da naj se odpiše ostalo dež. posojilo 2660 gld. Poročevalec predlaga, da naj se odpiše 1000 gld., čemur zbornica pritrdi. — Posl. Luckmann poroča o prošnji pazniških vdov prisilne delavnice za zvišanje pokojnin in predlaga, naj se odstopi deželnemu odboru. Predlogu se pritrdi. — Prošnja Otmarja Maleta, c. kr. živine-

zdravnika v Novem mestu za zvišanje nagrade za poučevanje na Grmski šoli se tudi odstopi deželnemu odboru — Avstrijski zvezi prijateljev ptičev za Kranjsko v Ljubljani se dovoli 30 gld. podpore. — Posl. Murnik poroča o prošnji posestnikov iz Rakitne občina Preserje, za podporo vsled škode po toči. Poročevalec predlaga, naj se odstopi deželnemu odboru, da se po mogočnosti na njo ozira. — Posl. Povše poroča o prošnji županstva na Raki za podporo za napravo vodovoda in predlaga, naj se naroči dež. odboru, da pošlje dež. hidrotehnika na lice mesta, da pregleda razmere in naj stavi potem svoje nasvete. Predlogu se pritrji. — Posl. Lenarčič poroča imenom upravnega odseka o prošnji občin Studenec, Iškalo, Tomišelj in drugih za ustanovitev zdravstvenega okrožja na Studencu, dalje o prošnji županstev Studenec, Tomišelj, Želimlje, Verbljene, Iškalo, Iškavas in Pijavagorica za izločitev iz šmarijskega zdravstvenega okrožja in priklopitev k ljubljanskemu in konečno o prošnji zastopa šmarijskega zdravstvenega okrožja, da bi v ondotno okrožje hodil zdravnik iz Ljubljane. Poročevalec predlaga, da naj se okrožje razdeli na dva dela: jeden naj se priklopi ljubljanskemu, drugi naj pa ostane samostojen, a sedež zdravnikov naj bo na Grosupljem eventualno v Škofljici. Posl. Košak je zato, da bi bil sedež zdravnikov v Šmariji eventualno v Grosupljem. Posl. Hribar priporoča, naj se sprejme le prvi del predloga, drugi naj se zavrne. Dež. predsednik baron Hein je za odsekov predlog. Posl. dr. Schaffer je proti temu, da bi bil zdravnik v Škofljici. Posl. Grosuplje misli, da bi bilo najbolj primerno, če bi bil zdravnik na Grosupljem. Pri glasovanju se sprejme prvi del odsekovnega predloga, drugi se odkloni. — Posl. dr. Schaffer poroča imenom finančnega odseka o samostalnem predlogu posl. dr. Papeža glede direktnega osebnega davka in predlaga: 1.) Naj z ozirom na določbe člena XIII. zakona z dne 25. oktobra 1896, drž. zak. št. 220 glede direktnih personalnih davkov zbere potrebne statistične podatke in druge pripomočke, na katerih podlagi bo mogoče zanesljivo določiti in sklepati glede vprašanja o opustitvi v dež. zakonodajstvo spadajočih doklad na dotično personalno dohodarino; 2.) naj vse občine in druge korporacije, katere imajo pravico, pobirati doklade na direktne davke, obvesti, da pri sklepanju o dokladah za l. 1898. ne smejo upoštevati personalne dohodarine. Predlog se sprejme. — Posl. Hribar utemeljuje svoj samostalni predlog v ustanovljanju in vzdrževanju meščanskih šol v vojvodini Kranjski. Govornik povdarja važnost meščanskih šol za take, ki se ne posvete višjim študijam, da se pri nas ne ustanavljajo take šole temu je vzrok to, da imajo za nje skrbeti šoleki okraji. Ako hočemo imeti meščanskih šol, moramo skrbeti, da prevzame stroške za nje normalnošolski zaklad. Stroški bi ne bili veliki. Govornik navaja koliko je takih šol drugod, a na Krajskem je samo jedna. Predlog se odkaže deželnemu odboru, da v prihodnjem zasedanju o njem poroča. Posl. dr. Papež poroča v dež. prispevku za lokalno železnico, ki bi vezala Tržič z državno železnico Ljubljana-Trbiž. Poročevalec predlaga: S sklepom dne 11. julija 1896. za lokalno železnico iz Kranja v Tržič proti povračilu v glavinskih delnicah dovoljeni deželni prispevek v znesku 75.000 gld. vzdrži se tudi za ta slučaj, če bi se lokalna železnica ne stikala v Kranju, ampak na kakem drugem kraju z državno železnico progo Trbiž Ljubljana. Posl. Globočnik se odločno poteguje za zgradbo tržiške lokalne železnice na Kranj namesto na Lesce. Posl. Ažman in Luckmann podpirata predlog finančnega odseka, ki se tudi sprejme. — Posl. dr. Žitnik poroča o pospeševanju naprave kmetijskih hranilnic in posojilnic po Raiffeisenovem sistemu in predlaga: 1. Deželnemu odboru se naroča, da izda navodilo o ustanovitvi in oskrbovanju hranilnic in posojilnic po Raiffeisenovem sistemu. 2. V delno pokritje stroškov ustanovitve in prve oprave hranilnic in posojilnic po Raiffeisenovem sistemu sme deželni odbor po svoji izprevidnosti dovoljevati prispevke po 50 do

80 gld. 3. Deželni odbor se pooblašča, da sme hranilnim in posojilnim društvom dovoljevati 4% posojila do najvišjega zneska 300 gld. iz razpoložljivih blagajničnih zalog. 4. Ustanovilni prispevek, kakor tudi posojilo sme pa se dovoliti le pod tem pogojem, če se društvo podvrže višjemu nadzorstvu deželnega odbora, katero more le-ta izvrševati po posebnem odposlancu ali pa po zvezi posojilnic. 5. Zvezi kranjskih hranilnic in posojilnic dovoli se za 1897. leto v pospešitev njenih namenov podpora 300 gld. iz deželnega zaklada. 6. Deželnemu odboru dovoli se za 1897. l. za ustanovitev hranilnic in posojilnic in v podporo istih kredit 1200 gld. iz deželnega zaklada. Debate so se vdeležili posl. Ažman in baron Schwegel ter poročevalec dr. Žitnik. Predlogi se na to sprejmo. — Posl. Luckmann poroča o uravnavi užitkov pazniških plač v dež. prisilni delavnici in predlaga: I. Dohodki pazniškega osebja pri dež. prisilni delavnici se uredi in se dotična mesta sistemizujejo tako-le: a) prvi nadpaznik z letno plačo 600 gld., drugi nadpaznik z letno plačo 500 gld., oba dobita uradno stanovanje in kurjavo in svečavo kakor doslej; b) 15 paznikov prvega razreda in sicer: 5 paznikov prve vrste z letno plačo 450 gld., 5 paznikov druge vrste z letno plačo 420 gld., 5 paznikov tretje vrste z letno plačo 390 gld.; c) 10 paznikov drugega razreda in sicer: 5 paznikov prve vrste z letno plačo 360 gld. in 5 paznikov druge vrste z letno plačo 330 gld.; d) Vsi stalni pazniki I in II. razreda dobe vrh tega naturalno stanovanje ali stanarine na leto 75 gld. oziroma pri manjših stanovanjih ekvivalentne zneske; e) Po številu prisiljenecv potrebni, začasno s jednomesečno odpovedjo nastavljeni pazniki II. razreda dobe letne plače 300 gld. in stanarino 60 gld.; f) Sedanjima nadpaznikoma Ivanu Wimmerju in Francu Kunaverju se dovoli osebna doklada po 60 gld. na leto, katere ni vračunati v pokojnino. II. Vse te nove plače se začnejo plačevati s 1. julijem 1897, dočim se z zadnjim junijem ustavijo vsi dosedanji dohodki osebja. III. Stalno nameščeni nadpazniki in pazniki imajo pravico do provizije, katera se določi po penzijskih določbah, veljavnih za dež. uradnike in sluge, toda le do provizije od letne plače. V provizijo ni vračunati naturalnih stanovanj in deputatov obeh nadpaznikov, stanarin in stanarinskih ekvivalentov, niti drugih doklad, naj se imenujejo kakor koli. IV. Dež. odboru se naroča naj razvrsti paznike na ta mesta. Predlogom se pritrji. — Posl. Murnik poroča o prošnji gimnazijskega učitelja dr. Böhma za podporo za obisk VII. mejnarodnega kongresa v Petrogradu in predlaga naj se dovoli 120 gld. Posl. Hribar priporoča, da naj se prošnja odstopi deželnemu odboru, ki naj dovoli 200 do 250 gld. Zbornica sprejme predlog finančnega odseka. — Posl. grof Barbo poroča o zavarovanju življenja v svrhu olajšanja gospodarske stiske kmetijskega stanu. Tako zavarovanje bi bilo koristno za kmeta. Poročevalec predlaga: Poročilo dež. odbora se naj vzame na znanje in naj se dež. zbor izreče v principu za tako zavarovanje ter naj dež. odboru naroči, da predloži v prihodnjem zasedanju načrt pravil za tako zavarovalnico, kateri načrt bodi sestavljen s posebnim ozirom na kranjske razmere, če kaže po uzoru češke Franc. Jožefove zavarovalnice, in naj zajedno nasvetuje, kako bi bilo prispevati k ustanovnemu zakladu. Posl. dr. Žitnik želi, da bi bodeča zavarovalnica negovala: 1. zavarovanje za izbris hipotečnih dolgov, 2. zavarovanje za dote in 3. zavarovanje za starost. Dežela naj prevzame garancijo, ves dobiček naj gre v rezervni zaklad, da se eventualno znižajo premije in se zviša renta tistim, ki so predčasno onemogli. Posl. dr. Schaffer priporoča odsekov predlog. Posl. Hribar se izreče za ustanovitev take zavarovalnice, kakršna je češka Franc. Jožefa dež. zavarovalnica. Sicer pa govornik povdarja da si bogvedi kakih uspehov ni obetati od zavarovalnice. Govornik misli da naj bi dež. zavarovalnica naslonila na kako privatno. Predlog upravnega odseka se na to sprejme.

V večerni seji odobri se zakonski načrt giede pri-

merne zveze mej gorenjo Krško dolino in postajo Zatičino dolenskih železnic. — Odobri se tudi načrt zakona, s katerim se postavljajo nadzorni organi za promet z živili in nekaterimi porabnimi predmeti. — Posl. Lenarčič poroča o letnem poročilu deželnega odbora „deželna kultura“. Posl. Povše želi olajšav pri kupovanju živinske soli, posl. Pfeifer pa zahteva od vlade, da odškoduje občine za razne storjena opravila glede svinjske kuge. Poročilo se vzame na to na znanje. Posl. dr. Majaron poroča o letnem poročilu dež. odbora „Pospeševanje obrta in trgovine“. Poročevalec predlaga, da naj se poročilo odobri in dež. odboru naroči, da v prihodnjem zasedanju stavi konkreten predlog glede ustanovitve dež. zavarovalnice in da naj poskrbi, kar treba, da se ustanovi samostojen urad za pospeševanje obrta in trgovine ter dobi za ta urad sposobnega voditelja. Predlog se sprejme. — Posl. Grasselli poroča o letnem poročilu dež. odbora v občini in predlaga: 1. Poročilo o delovanju kranjskega deželnega odbora obsejati prihodnjič le dobo do konca septembra meseca letošnjega leta, če bode deželni zbor kranjski sklican konci leta; če bode pa deželni zbor sklican že prej na pr. meseca oktobra, skleniti je poročilo s koncem junija meseca, tako, da bode to poročilo pozneje obsezalo dobo od meseca oktobra do konca septembra, oziroma od meseca julija do konca junija nastopnega leta. 2. Deželni odbor poslužuj se zanj po vzgledu drugih deželnih odborov pri svojem letnem poročilu v obilnejši meri tabelarne oblike, katera omogočuje pregledno poročanje na razmerno tesnem prostoru brez škode popolnosti. Posl. dr. Majaron želi poročil o sejah dež. odbora v listih. Posl. Hribar pozivlje dež. odbor, da skoro predloži načrt penzijskemu normalu. Poročilo se na to odobri in nasvetovane resolucije vsprejmo. — Posl. Pfeifer poroča o letnem poročilu „davki“. Posl. Povše govori obširno o regulaciji zemljiškega davka in hvali delovanje članov dež. komisije za revizijo zemljiškega davčnega katastra. Govornik prosi vlado, da uvaža podane nasvete. Dež. predsednik baron Hein obžaluje, da se hoče vlada ozirati na nasvete dež. komisije. Poročilo se na to odobri in sprejme Povšetova resolucija. (Konec sledi.)

— † **Matija Valjavec.** V Zagrebu je umrl dični slovenski rojak, jezikoslovec, pesnik in učenjak gosp. Matija Valjavec-Kračmanov, umirovljeni gimnazijski profesor. Pokojnik je dosegel starost 66 let. Svojedobnemu marljivemu sotrudniku „Novic“ bodi časten spomin mej nami!

— **Oporoka pokojnega prirodopisca Robiča.** Dne 7. t. m. na Šenturški gori pri Kranji umrl župnik g. Simon Robič je poleg mnogih volil, določil znesek 1500 gld. za dijaško ustanovo. Deželnemu muzeju je volil prirodoznanske knjige in podobe. Vse prirodoznanske predmete nekaj knjig itd. dobi gimnazija v Kranju, druge slovenske knjige bralno društvo v Kranjskigori, če se ustanovi. Če bi ostal po izplačilu volil še kak znesek, naj se isti naloži plodonosno za dijaško kuhinjo v Kranji.

— **Razpust društev.** C. kr. deželno predsedstvo v Ljubljani je razpustilo nastopna društva, ki že dalje časa ne kažejo prav nobene delavnosti in ker ni več pogojev njih pravnega obstanka: 1. Slovenija, društvo za brambo narodnih pravic, 2. Narodno društvo, 3. Slovensko društvo za umno čebelarstvo, 4. Narodno bralno društvo za Karlovsko predmestje, 5. Strokovno društvo za lesne delavce v Ljubljani, 6. Schlaraffia, 7. Prvi ljubljanski citrarski klub, 8. Tebnično društvo za Kranjsko, 9. Društvo za zidanje Srca Jezusovega cerkve, 10. Društvo za napravo zvonov za Srca Jezusovega cerkev.

— **Taki so posli!** Dne 15. t. m. sta se zakonska Alojzij in Marija Podobnik iz Terzina podala v kupčijskih zadevah na Koroško in prepustila svoje otroke varstvu deklet Marije Ahčan. Ta na otroke ni dosti pazila in 3letna hčerka se je 17. t. m. zgubila. Dne 19. t. m. so jo našli v potoku Pšata utonjeno. Kako je v vodo zašla se ne ve.

— **Društvo »Pripravniki dom«,** ki ima namen zgraditi zavetišče za obiskovalce tukajšnjega učiteljskega doma, ima glasom poročila blagajnikovega izza zadnjega občnega zbora že 3670 gld. premoženja. Članov šteje 105.

— **Občinski svet ljubljanski** je v svoji zadnji izredni seji oddal zgradbo poslopja za elektrarno, napravo strešne konstrukcije pri tem poslopi in polaganje kabljev. Zgradba elektrarne in polaganje kabljev se je oddala pogojema stavbeniku F. Supančiču, naprava strešne konstrukcije pa ključničarju Avg. Žabkarju.

— **Dopolnilne volitve za občinski svet ljubljanski** vršile se bodo letos za III. volilni razred dne 26. aprila, za II. volilni razred dne 28. aprila in za I. volilni razred dne 30. aprila, vsakokrat od 8. do 12. ure dopoldne v mestni dvorani.

— **3 % posojilo za ljubljanske hišne posestnike.** Za razdelitev 3 % posojila mej one hišne posestnike ljubljanske, katerim so poslopja vsled potresa bila poškodovana in podrta dobi mestna ljubljanska 400.000 gld. Prošnje so že vložene. Da se denar čim pravičneje razdeli, je občinski svet sklenil, da se razdeljevanje izroči posebni komisiji, sestoji iz 9 članov. V to komisijo je volil občinski svet iz svoje srede gg. Gogola, dr. Stare, Škerjanc in Velkoverh, izmej hišnih posestnikov pa gg. Otomar Bamberg, Karol Pollak, Karol Pleško, kanonik Iv. Sušnik in Fran Schantel. Ta komisija bo določila koliko dobi kdo posojila, vendar bo končno imel občinski svet še pravico do prememb, ki se mu bodo zdele potrebne.

— **Na pomorski akademiji v Reki** izpraznjenih bo s prihodnjim šolskim letom kakih 40 tudi več brezplačnih mest gojencev. Podrobnosti se razvidijo iz razglasa vojnega ministerstva, objavljenega tudi v deželnem uradnem listu z dne 20. marca t. l.

— **»Glasbene Matic«** III. glasbeni večer ne bode 5. aprila, ampak še le 5. maja.

— **Strokovno društvo avstrijskih železničarjev.** Ministerstvo za notranje stvari je razpustilo to društvo zaradi gojenja državi nevarnih tendenc. S tem sta razpuščeni tudi obe ljubljanski podružnici tega društva.

— **Druga železniška zveza s Trstom.** Deželni odbor češki je sklical za dan 22. marca t. l. v Prago shod odposlancev glede zgradbe druge železniške zveze s Trstom. K temu shodu so se povabili: Deželni odbori Moravski, Nižjeavstrijski, Gornjeavstrijski, Koroški, Kranjski, Istrijski, mestni svet Tržaški, trgovske in obrtniške zbornice v Pragi, Brnu, Olomucu, Liberecu, Hebu, Plznu, Budejevcu, Dunaju, Lincu, Ljubnem, Gorici, Ljubljani, Rovinje, Celovcu, in občinski svet Celovski. Deželni zbor češki je storil o zadevi naslednji sklep, katerega predloži shoda kot podlago posvetovanjem: C. kr. vlada se pozivlje, da se glede zgradbe druge železniške zveze s Trstom ozira na to, da pot mej Češko in Trstom znatno skrajša in da one načrte zdaj opusti, ki bi bili brez pomena za izvoz Češke preko Trsta, ali bi temu služili le po novih peagnih pogodbah. C. kr. vlada se torej pozivlje, da pred vsem zagotovi zvezo Celovca preko Karavank z eno točko proge Trbiž-Ljubljana in od tod nadaljno direktno zvezo Trstom.

— **Otroci zažgali.** Dne 9. t. m. je pogorel posestniku Francu Kerču v Primskovem pri Kranji skedenj z več centi slame in sena. Zažgali so najbrže otroci, ki so navadno iz šole idoči kadili cigarete za dotičnim skednjem. Stariši in učitelje prepovedujte ne le iz zdravstvenih temveč tudi iz varnostnih ozirrov strogo otrokom pušenje cigaret.

— **Požar.** Dne 11. marca zjutraj jelo je goreti v podstrežji hiše posestnika Janeza Majnika v Zadlogu v okraju logaškem. Požar je naredil 1400 gld. škode. Pogorelec ni bil zavarovan. Ogenj se je zanetil z živim pepelom, ki je bil shranjen pod streho. Gospodinje spravljajte varneje pepel. Koliko požarov se je že provzročilo z živim pepelom!

— **Oropan kmet.** Dne 28. m. m. našli so kmeta Nikolaja Nussbauerja v Unterhainu ubitega in oropanega. Uzeto mu je bilo 200 mark, hranilnična knjižica za 41.700 mark, in dva zlata prstana. Umora sumljiv je tridesetletni pek Anton Bauer.

— **Najbogatejši človek Prusije.** Rotschild je napovedal pri davčni oblasti, da ima 216 milijonov premoženja. Krupp pa ceni svoje premoženje samo na 121 milijonov. Svoje letne dohodke je pa Krupp višje naznanil nego Rotschild. Krupp priznava, da ima letnih dohodkov 8 milijonov, Rotschild pa samo 7 milijonov mark.

— **Povodnji na Ogerskem.** V začetku in v sredi tega meseca so bile na Ogerskem velike povodnji, ko se je tajal led. V nekaterih krajih je voda odnesla več hiš. Tudi po polju je voda napravila mnogo škode.

— **Oporokana oporoka.** Grof Bavarski, ki je umrl te dni v Galiciji, je zapustil svoje premoženje za šole in ustanove. Sorodniki o poroki ugovarjajo, češ, da je bil pokojnik blazen.

— **Državni poslanec Schneider** je bil nedavno obsojen v jednomesečen zapor, ker je bil socijalističnega vodjo Nemca obdolžil, da je pred leti se krščanskim socijalistom usiljeval za agitatorja in od njih celo denar prejemal. Te dni se je pa imel zopet zagovarjati zaradi razžaljenja časti, ker je v nekem dopisu v nekem protisemitskem listu imenoval socijalista Adlerja „židovski svet“ (Judenjünger). Sodnik je pa Schneiderja oprostil, ker ni izključeno, da se je dotična beseda še le v uredništvu v rokopis pripisala.

— **Peru v denarni zadregi.** Kakor vse južnoameriške države je tudi Peru v denarni zadregi. Da se pomaga, so iznašli Peruvanci, novo sredstvo. Sklenili so za mnogo tisoč starih mark prodati evropskim nabiralcem mark. Seveda se ne ve, če se jim ta spekulacija posreči, ker so nabiralci pismenih mark v Evropi tudi že s peruvanskimi preskrbljeni.

— **Korni poveljnik Kovacs de Mad — zblaznel.** Poveljnik 6. voja v Košicah Jurij Kovacs je zblaznel. Pred petimi meseci se je dal operirati in od tistega časa je bolehal na umu. Dvakrat je ta čas prosil za upokojenje, pa mu ga niso dovolili. Te dni so ga morali izročiti v blaznico.

— **Napad na škofa.** V Valcu na Ogerskem je kovač Wütz se splazil v škofijsko palačo, da umori škofa Schusterja, ko se ob običajni uri pride sprehajati na vrt. Škof je res prišel in napal ga je od zadaj Wütz. K sreči so pa vratar in nekateri ljudje priskočili, ko je hotel od zadej napasti škofa. Začelo se je hudo borenje, ki je trajalo skoro jedno uro. Wütz je večkrat pisal škofu pretilna pisma, da ga ubije, če mu ne da dela. Zavrnil je podporo 20 goldinarjev, katero mu je bil poslal škof.

— **Pota nihilistova.** Josip Karski, 32 let star, po poklicu tesar, baje v Varšavi rojen, kaznovan zaradi razširjenja nihilističnih tiskovin je prepotoval Nemčijo, Avstrijo in Italijo in prišel preko Trsta v Zagreb, kjer je bolen šel v bolnico usmiljenih sester. Ko so ga odpustili ozdravelega iz bolnice, je šel na postajo v Zapešiče. Ondu je ukradel nekemu železniškemu služabniku plašč, ker sam ni imel zimske suknje. S plaščem je pobegnul v grmovje in prišel k ciganom. Orožniki so ga pa kmalu dobili in prišel pod okrajno sodišče v Zagrebu, kjer je bil zaradi tatvine in napačnega potnega lista obsojen v osemtedensko ječo. V Trstu je bil ukradel nekemu Aleksandru Zoretu potni list. Poizvedbe so pokazale, da se ne ve, kje je Karski rojen. V Varšavi je popolnoma neznan. Ko prestane kazen, ga izroče policiji, ki bode dalje poizvedovala kdo in od kod je. Najbrž resnice policija ne dožene. Govori nemški, poljski in ruski.

— **Velik požar** je bil v Manili na Filipinskih otocih. Zgorelo je 2000 hiš.

— **Na smrt obsojen.** Na Dunaju obsodili so te dni na smrt trgovca s premogom Schmaedegerja, ki je bil umoril svojo ženo.

— **Samomor mestnega zastopnika.** Pred nekaterimi meseci je izginil iz Ostrogona mestni zastopnik Müller, pustivši 100.000 gld. dolga. Seboj je vzel kacic 10 000 gld. denarja. Podal se je bil v Süttö k svojim sorodnikom, kjer je jako veselo živel, dokler je kaj denarja imel. Ko mu je te dni ves denar pošel, se je pa ustrelil.

— **Umor žene.** V Borongaju blizu Zagreba na Hrvaškem so našli mrtvo kmetico Maro Peste. Umora sumljiv je njen mož. Lepa Mara je imela znanje z drugimi, kar je jako jezilo njenega moža.

— **Poskušen ropni umor.** V Ottonbachu pri Kranichbergu na Gorenjem Štajerskem je stanoval 67letni neoženjeni posestnik Josip Weninger s svojim bratom Antonom Weningerjem. Z Antonom Weningerjem je živela devetinštiridesetletna Alojzija Wagner v divjem zakonu. Imela sta že 22letno hčer Terezijo Wagner. Poslednja je pa imela ljubezensko zvezo s 36letnim hlapcem Josipom Schabauerjem. Iz te ljubezni izvira štirimesečno dete. Josip Schabauer ima 2000 gld. podedovati in bi bil po smrti Josipa Wagnerja vzel Terezijo Wagner. Josip Weninger je bil v oporoki že Terezijo naredil za dedičinjo vsega njegovega nekaj tisoč znašajočega premoženja. Ko je te dni šel od volitve, je Weningerja nekdo nevarno pobil. Čez 36 ur so našli nezavestnega. Zdravnik ga je spravil do zavesti, a mu ni hotel povedati, kdo da je. Žandarmerija je pa takoj sumila Schabauerja, ker poslednji zadnji čas ni bil z Weningerjem v prijateljstvu in se je bal, da bi oporoko ne predelal. Pri Schabauerju so našli dva krvava robea in obdržali so ga v zaporu.

— **Pogoreli kolodvor.** V Bernu je pogorelo del kolodvora. Škode je pol milijona frankov. Kako je začelo goreti, se ne ve.

— **Ponarejevalce denarja zaprli.** V Šarengradu na Hrvaškem zaprli so sedem ponarejalcev bankovcev. Našli so pri njih več strojev in drugih stvari za izdelovanje desetakov, srebrnih kron in niklastih dvajsetic. Poizvedbe so dognale, da so ponarejalci od tamošnjih kmetov dobili mnogo denarja s pretvezo, da jim dajo mnogo več ponarejenega denarja. Tudi se je dognalo, da imajo se zveze z drugimi ponarejevalci denarja in mnogimi razpečevalci ponarejenega denarja.

— **Ukradena — lokomotiva!** Na Madjarskem ni nič novega več, kar se dostaje javne sigurnosti. Pomislimo, kakšni so madjarski javni odnošaji, ako je celo možno ukrasti — lokomotivo! Madjarski ljubitelji železnice so te dni v Temešvaru na tamošnjem kolodvoru povsem demontirali jedno lokomotivo ter razprodali posamične kose za 2000 gld. Skoro neverojetno bi bilo to, da se ni dogodilo na Madjarskem.

— **93 let v občinski službi!** V občini Mehajli, okraj Temešvar, umrl je nedavno občinski pastir Jan Ropyla, star 103 leta. Ko je bil Ropyla star 7 let, vstopil je bil v občinsko službo, kakor pomagač pastirjev. Pozneje je sam postal pastir in ta svoj posel opravljal vestno in zvesto, dokler ni izpolnil 100 let. Potem še-le je prosil, da ga rešijo „službe“ in vstopil je v „zasluženo stanje miru“. Pokoj je užival tri leta, a te dni se je bil prehladil in umrl.

— **Ponesrečil.** Blizu Betzana je učiteljski pripravnik Kocek iz Merana pal iz neke skalne stene, ki je nabiral cvetlice. Bil je jedini sin nekega zasebnega uradnika.

— **Dinamitna tovarna.** V Dinamitni tovarni v Hilbersdorfu na Saksonskem se je vnel dinamit in je pet delavcev utilo, več lahko poškodoval. Škoda je tudi znatna.

— **Strela.** 13. t. m. je udarila strela v Zagorju na Hrvaškem v zvonik. Tri fante stoječe pod stolpom je strela podrla. Telesno jih ni poškodovalo. Ta dan je tudi šla toča.

— **Velika dedščina.** Uboga delavka v sternberški tobačni tovarni je te dni podedovala za svojim strijcem v Trstu 800 000 gld.

— **Čislana obrekovalka.** V Koloniji je vsled brezimnih pi em bilo nastalo v meščanskih krogih neko vznemirjenje. V teh pismih so se o raznih veljavnih meščanih in meščankah poročale razne nelepe reči. Posebno so merili na to, da se razdere sreča mej zakonskimi. Te dni so pa izvedeli, da je te pisma pisala neka jako čislana dama. Ker se sodi, da ni pri pravi pameti, so jo izročili v blaznico.

— **Svetokriški ribiči.** Dne 16 decembra so zginili štirje ribiči od sv. Križa na Primorskem. Šli so bili na morje na lov, a jih ni bilo nazaj. Tedaj se je sodilo, da so jih pobili italijanski ribiči. Te dni so v Tržiču ua Primorskem prijeli dva italijanska ribiča, ki sta v pijanosti nekoliko povedala, kako so spravili s sveta svetokriške ribiče.

— **Električna železnica v Zagrebu.** Ogerska koncesijska banka, ki ima večino delnic zagrebške tramvajske družbe, misli v Zagrebu sedanji tramvaj predelati v električno železnico in ga jako razširila. Ob enem hoče tudi preskrbeti električno napravo za razsvetljavo Zagreba.

— **Plinova eksplozija.** Dne 18. t. m. je v pisarni glavnega poštnege urada v Genui nastala plinova eksplozija, ki je prouzročila požar. Dve osebi sta težko ranjeni več pa lahko. Škode je 20.000 lir.

— **Velik požar** je bil v St. Louisu v Ameriki. Pogorelo je sedemnadstropno skladišče Ely Walher & Comp. Pogorelo blago je bilo vredno 1,500.000 dolarjev. Več gasilcev se je ponesrečilo.

— **Uporni kaznenci.** V Topčideru v Srbiji so dne 13. t. m. v kraljevem parku delujoči kaznenci napali paznika in ga ubili. Drugi paznik se je rešil z begom. Šest kaznencev je ušlo, vzemši seboj ubitega paznika puško.

Loterijske srečke.

V Brnu dne 24. marca t. l.: 14, 72, 56, 78, 29.

Na Dunaji dne 20. marca t. l.: 60, 7, 72, 1, 4.

V Gradci dne 20. marca t. l.: 59, 18, 22, 61, 42.

Tržne cene

V Ljubljani dne 13. marca 1897. Pšenica gld. 8 80 kr. rž gld. 6 70 kr., ječmen gld. 5 30 kr., oves gld. 6 50 kr., ajda gld. 7 50 kr., proso gld. 6 — kr., turšica gld. 5 — kr., leča gld. 11 — kr., grah gld. 10 — kr., fižol gld. 10 — kr. (Vse cene veljajo za 100 kgr.)

Kdo pije

Kathreiner-

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav
ostati in si kaj prihraniti.

Pristno brnsko sukneno blago.

Jeden odrezek	{ gld. 3·10 iz dobre	} pristne ovčje volne
3·10 m dolg zado-	> 4·10 > >	
stuje za jedno	> 4·80 > >	
obleko za gospoda	> 6— > najboljše	
in velja le	> 7·74 > fine	
	> 9— > finejše	
	> 10·50 > najfinejše	

1 odrezek za črno salonsko obleko gld. 10—

Blago za vrhne suknje, loden, peruvien, dosking. Blago za državne in železniške uradnike, grebenčasto in ševejot blago, razpošilja po tovarniških cenah kot reelno in solidno dobro znana (6)

sukno-tovarniška zaloga

Kiesel-Amhof v Brnu.

Vzorci pošlje zastoj in poštnine prosto. Pošiljatve po vzorcih. Pozor! P. n. občinstvo se opozori, da se blago veliko ceneje dobi, ako se naravnost od nas naroči, kakor pri prekupcih. Tvrdba Kiesel-Amhof v Brnu razpošilja vsako blago po pravih tovarniških cenah brez krojaškega prebitka, kar zasebne naročnike zelo oškoduje.

V svrhu varnosti občinstva pred ničvrednimi ponarejanji nosim od sedaj nadalje to-le oblastveno registrovano varstveno znamko.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“
in tovarne farmacevtičnih pre-
paratov

**A. Thierry-ja v Pregradi
pri Rogatec-Slatini.**

Preskušen in potrjen od zdravstvenih
oblastev. (11)

**Najstareje, najpristneje, najoe-
neje ljudsko domačo zdravilo,**
ki uteši prsne in plučne bolesi in že-
lodečni krč itd. ter je uporabno no-
tranje in zunanje. V znak pristnosti je

zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvidka **Adolf Thierry, lekarna „pri angelju varhu“.** Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stoječe zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vrednejo ponaredbo. Pazi naj se torej vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnomovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prekupce nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamov, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znamkah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovl: **Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini.** 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštne povzetju.

**Pazi naj se vedno natančno na zgorajšno
zeleno varstveno znamko, katera mora nositi v
znak pristnosti vsaka steklenica.**

ADOLF THIERRY, lekarnar
v Pregradi pri Rogatec-Slatini.